

כל המעשים אשר רוח האדם הולך ומחדש אותם עם כל הטכניקה כולה, וכל הסתעפויותיה. וכשם שאנו מתהלכים עם חוקי הטבע בהתאמה לדבר ה' ואור תורתו, כן אנו מתהלכים עם חוקי הטכניקה, וחייבים אנו ללכת בהם גם כן בהתאמה עם חוקי התורה ויפעת אורה. ונמצא שיש לנו יהדות טבעית ויהדות טכנית, היהדות הטבעית מובעת היא בתקיעת השופר הכלי הטבעי, אמנם היהדות הטכנית היא מובעת בתקיעת החצוצרות כלי המעשה המתוקן במפעלו של האדם, באומנתו הטכנית. השאיפה האמיצה שלנו היא להרים קרן בשני חלקי היהדות הללו הטבעית והטכנית... ובחצוצרות וקול שופר נריע לפני המלך ד' בבית נכון ונשא. ונלמד את עצמנו ואת כל עמי הארץ אשר יראו כי שם ד' נקרא עלינו, כי הטכניקה האנושית נוצרה כדי לשמש את העולם ואת החיים הנועדים על פי דבר ה' להיות חיים תמימים וטהורים כאשר עשה אלקים את האדם ישר והיא צריכה לא לבלע ולהשחית אלא להעשות טפל לקיומו של העולם בטהרת טבעו הבריא והרענן על פי מהלך חוקי הטבע אשר ברא אלקים חיים ומלך עולם להחיות בהם את בריותיו. ונזכור גם וביחוד אז בימי גדולתנו ופארנו כי השופר מאריך וחצוצרות מקצרות, שמצות היום בשופר. ואשרי העם יודעי תרועה ד' באור פניך יהלכו.

- הרב קוק מתייחס לשני חוקים מנוגדים, מהם?
- הרב קוק מדמה את השופר- לחוקי הטבע ואת החצוצרה לחוקי הטכניקה. מה הרב מציע על מנת להתמודד עם הסתירה ביניהם?

סיכום במליאה:

כיום, עיקר הנזקים הסביבתיים נגרמים כתוצאה מכך ששברנו את המחזוריות. אם בעבר העולם נהג באופן עגול- מחזור הפחמן, מחזור המים, מחזור החנקן, עונות השנה קומפוסטציה ועוד. היום האדם קוטע את המחזוריות- הפסולת הולכת למטמנה ויוצרת נזקים רבים. הפחמן דו חמצני נפלט בקצב מהיר לאוויר כך שיש עודפים ונוצרת התחממות. הטכניקה שיצרנו לעיתים קרובות קוטעת את המעגל לכדי קו ישר. התורה מנחה אותנו להלך עם חוקי הטבע. גם כשאנו יוצרים, מחדשים מפתחים- עלינו לזכור את הצו האלוהי וכלי ההכרחי לקיום - מחזוריות.

העשרה:

ביומימיקרי- פיתוח טכנולוגי עם חוקי הטבע

ביומימיקרי הוא תחום דעת ישן-חדש. עם ההתפתחות התעשייתית נוצרו טכנולוגיות בעלות השפעה סביבתית, המנצלות משאבי טבע ויוצרות פסולות וזיהום. האדם חזר והמציא את הגלגל שוב ושוב, באופן מסורבל יותר, בזבזני יותר המנצל עד חורמה את משאבי הטבע. מיקסום תוצאות לטווח הקצר הפך למונח המוביל והמועדף בפיתוח ומחקר על פני אופטימיזציה רב-מערכתית ארוכת שנים.

צורך השעה מחדד את ההבנה שקבלת השראה מהטבע לפיתוח פתרונות מקיימים לבעיות שבהן אנו נתקלים חיונית לשמירת משאבי כדור הארץ והחיים בו.

האתגר כיום הוא למזער את ההשפעה הסביבתית של הטכנולוגיות על ידי התאמתן לקריטריונים אקולוגיים או על ידי פיתוח טכנולוגיות חדשות. קבלת השראה מהטבע ולמידת העקרונות המקיימים בטבע יכולות לסייע במאמץ למזער ההשפעות הסביבתיות של

טבע עברי (ע"ר)
עמותה לקידום אחריות סביבתית-יהודית
בישראל www.tevaivri.org.il
info@tevaivri.org.il
0523754506/7

הטכנולוגיות שפותחו.

ביומימיקרי, כמתודת מחקר ופיתוח, מקדמת הסתכלות על הטבע כמקור אינסופי לפתרונות מקיימים לאתגרים הנדסיים, אדריכליים, רפואיים ואחרים – כי זה טבעי ללמוד מהטבע. (קראו עוד באתר של ביומימיקרי ישראל)